

คำประกาศเกียรติคุณ

นางสมสุข กัลย์จาฤก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครวิทยุ – ละครโทรทัศน์)

นางสมสุข กัลย์จาฤก ปัจจุบันอายุ ๙๒ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ โรงเรียนพระมารดาหลวง จากนั้นศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แผนกอักษรศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้รับพระราชทานปริญญาครุศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา จากสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ และปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากสถาบันกัณทนา จังหวัดนครปฐม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลแห่งวงการบันเทิง อีกทั้งยังเป็นผู้นำความรู้ความสามารถมาใช้ในการบริหารกิจการที่เป็นประโยชน์กับสังคม

นางสมสุข กัลย์จาฤก เริ่มทำงานโดยเข้ารับราชการในฝ่ายธุรการที่สำนักพระราชวัง กระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ก่อตั้งคณะละครวิทยุ กัณทนา ร่วมกับนายประดิษฐ์ กัลย์จาฤก (คู่ชีวิต) ซึ่งเป็นหนึ่งในละครวิทยุคณะแรกของประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นผู้ร่วมบุกเบิกและพัฒนาศิลปะการละครวิทยุของไทยมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้ประพันธ์เรื่องและเขียนบทละครวิทยุขนาดยาวขึ้นเป็นครั้งแรก เรื่อง “หญิงก็มีหัวใจ” ซึ่งเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเพื่อสื่อวิทยุโดยตรง นอกจากจะเขียนบทละครวิทยุเพื่อออกอากาศแล้ว ยังมีการแสดงละครวิทยุ เป็นภาษาท้องถิ่นภาคเหนือและภาคอีสานในนามคณะศิลปจาก และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ประพันธ์เรื่องและเขียนบทโทรทัศน์ให้กับบริษัทฟิล์ม ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง ได้แก่เรื่อง เกล็ดมรกต เมียจำเป็น ปมด้อย ใจแม่ ช่างร้ายเหลือเกิน และอื่นๆ และได้มอบบทประพันธ์และเขียนบทละครโทรทัศน์ให้กับคณะภัทราวดี ศรีไตรรัตน์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๓ เรื่อง ปะการังสีดำ จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้เป็นบรรณาธิการบทละครโทรทัศน์และร่วมสร้างสรรค์ละครในนามคณะส่งเสริมศิลป์ ซึ่งเป็นคณะผู้ผลิตละครที่นายประดิษฐ์และนางสมสุข กัลย์จาฤก สนับสนุนให้ก่อตั้งขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้ร่วมงานหน้าใหม่ที่มีความรู้ความสนใจด้านละคร ผลงานด้านบทละครของนางสมสุขมีหลากหลายแนว ได้แก่ แนวชีวิตรัก เช่น ผู้หญิงก็มีหัวใจ บันทึกรักของพิมพ์ฉวี ฯลฯ แนวชีวิตสะท้อนสังคม เช่น บาปบริสุทธิ์ แม่น้ำ ฯลฯ ตำนานเพลงพื้นบ้านลูกทุ่ง เช่น เจ้าขोजใจชื่อ ใจแม่ ฯลฯ แนวบู๊แอคชั่น เช่น ยัยฟ้าท้าดิน ทิมมวยไทย ฯลฯ แนวตลกเบาสมอง เช่น ไก่แม่ปลาช่อน ผู้ชายอย่างนี้มีด้วย ฯลฯ แนวจิตวิทยา เช่น สาวสองหน้า หมาดำ ฯลฯ แนวภูตผี เช่น เงินปากผี สุสาน คนเป็น ฯลฯ แนวลึกลับสยองขวัญ เช่น คนตาพิพย์ เพชรดาแมว ห้องหุ่น ฯลฯ และนวนิยายวิทยาศาสตร์ เช่น แผลล่องหน มนุษย์ประหลาด สุริย์รัตน์ล่องหน ฯลฯ ผลงานบทละครของนางสมสุข จึงนับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่าของวงการบันเทิงไทย สามารถจัดเก็บบทละครให้เป็นคู่มือเพื่อการศึกษา (script archive) ได้เป็นอย่างดี นับเป็นตัวอย่างของการสร้างสรรค์งานศิลปะแห่งการประพันธ์ชั้นครู และเป็นบุคคลสำคัญที่อยู่เบื้องหลังทุกรางวัลใน

ฐานะบรรณาธิการบทละคร ระยะเวลากว่า ๖๐ ปีที่บุกเบิกพัฒนาสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ และเป็นแบบอย่างการสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนอย่างแพร่หลาย

นางสมสุข กัลย์จาฤก จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครวิทยุ-ละครโทรทัศน์) พุทธศักราช ๒๕๖๑